

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. v právní věci žalobce: **E. K.**, zastoupeného JUDr. Janou Strachoňovou Drexlerovou, advokátkou, se sídlem Pekařská 4, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2014, č. j. JMK 62137/2014, sp. zn. S-JMK 62137/2014 OŽP-Bal,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 18. 7. 2014, č. j. JMK 62137/2014, sp. zn. S-JMK 62137/2014 OŽP-Bal, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 13.200 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jany Strachoňové Drexlerové, advokátky, se sídlem Pekařská 4, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 22. 9. 2014 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 18. 7. 2014, č. j. JMK 62137/2014, sp. zn. S-JMK 62137/2013 OŽP-Bal (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce (proti) a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru životního prostředí, ze dne 16. 4. 2014, č. j. OŽP-ČJ/24828-14/VAL, sp. zn. OŽP/10045-2012/VAL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím bylo žadateli – T. N. – povoleno podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. a ustanovení § 9 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „vodní zákon“), nakládání s podzemními vodami – k odběru podzemních vod v obci Sívce, na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sívce, číslo hydrologického pořadí 4-15-03-098, číslo hydrogeologického rajonu 6620, souřadnice JTSK y,x – 585155, 1161110, v rozhodnutí stanoveném rozsahu a dále bylo vydáno dodatečné povolení stavby a souhlas s jejím užíváním podle ustanovení § 15 vodního zákona a § 115 a § 129 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „stavební zákon“), k dokončené stavbě vodního díla „Studna na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sívce“ s tím, že o podaných námitkách mj. žalobce bylo rozhodnuto tak, že se jim nevyhovuje. Napadeným rozhodnutím bylo toto prvostupňové rozhodnutí potvrzeno, s čímž žalobce nesouhlasí, a proto podává předmětnou žalobu.

[3] Zdejší soud pro úplnost dodává, že žaloba byla původně podána nejen E. K., ale také Z. K., nicméně tento vzal svou žalobu přípisem, doručeným soudu dne 14. 10. 2014, výslovně zpět, a soud v jeho případě rozhodl o zastavení soudního řízení svým usnesením ze dne 24. 10. 2014, č. j. 31A 72/2014-10. Žádost Z. K., aby byl osobou zúčastněnou na tomto soudním řízení soud akceptovat nemohl, protože v daném soudním řízení již vystupoval v procesní roli žalobce.

II. Obsah žaloby

[4] Žalobce odůvodnil žalobu tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť stojí na nesprávném právním posouzení věci a nesprávných skutkových závěrech správního orgánu, rozhodnutí nemá oporu v dokazování prováděném ve správním řízení, správní orgán žádným způsobem nepřihlédl ani se nijak nevypořádal s tvrzeními a důkazy předloženými žalobcem. Žalobce na prokázání těchto tvrzení vymezil 2 žalobní body.

[5] Nedostatečně zjištěný skutkový stav – porušení závazné normy ČSN 75 5115: žalobci zejména namítají, že ke znaleckému posudku České geologické služby (ze kterého vycházejí správní orgány) vypracoval vyjádření zpracovatel předchozího znaleckého posudku soudní znalec Ing. P. B. (ozn. „Vyjádření ke znaleckému posudku České geologické služby zn. SOG-

441/319/2013“ ze dne 30. 7. 2013). Tímto vyjádřením znalce Ing. B. je poukazováno na několik nepřesností znaleckého posudku, skutečností, které druhý znalec (Česká geologická služba) nevzal v úvahu a zcela konkrétně je zde odborně polemizováno s tímto znaleckým posudkem České geologické služby. S tímto vyjádřením znalce Ing. B. se však správní orgány nikterak nevypořádaly. V případě existence rozporných stanovisek znaleckých posudků je nutné, aby rozporná stanoviska znaleckých posudků byla vypořádána, případně i zpracováním dalšího revizního znaleckého posudku. Žalobce má za to, že nebylo v předmětném řízení řádně vedeno dokazování ani správním orgánem I. stupně, ani žalovaným; správní orgány se dostatečně nezabývaly všemi relevantními skutečnostmi a předloženými důkazy a s těmito se dostatečně nevypořádaly. Správní orgány jsou povinny postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o němž jsou důvodné pochybnosti. Tyto základní zásady byly v tomto správním řízení porušeny.

[6] Nedostatečně zjištěný skutkový stav – ovlivnění studny žalobce – a nesprávné právní posouzení: žalobce má za nezpochybnitelné, že provoz vybudované studny na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sivice ovlivňuje výši hladiny podzemní vody ve studni žalobce na pozemku p. č. 442/2 v k. ú. Sivice. Dle znalce Ing. B. provozováním nově vybudované studny může dojít i při dodržení omezení odběru k významnému ovlivnění výše hladiny podzemní vody ve studni žalobce. Za zcela nepřesný a tudíž nedostatečný považuje žalobce závěr znaleckého posudku České geologické služby (že ovlivnění domovní studny žalobce bude minimální, resp. žádné), který je v rozporu s výše uvedeným závěrem znaleckého posudku Ing. B. Prvostupňovým i napadeným rozhodnutím je podstatným způsobem zasaženo do práv žalobce, dochází k omezení jeho dřívějšího práva na odběr podzemních vod a samotné stanovení maximálního povoleného odběru podzemní vody není dostačující k ochraně práv žalobce. Navíc stanovení tohoto maximálního odběru je zcela nevymahatelné a nekontrolovatelné. Rozhodnutí správních orgánů by mělo vycházet z přiměřenosti a proporcionality mezi omezením dotčených osob na jedné straně a vyhověním požadavku strany druhé. Žalobce uzavírá, že v rozporu s právními předpisy rozhodly správní orgány o samotném umístění nové stavby – studny na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sivice, když nevzaly v úvahu požadavky na umístování staveb (zejména ustanovení § 24a vyhlášky č. 501/2006 Sb.), dle kterých nelze studnu umístit v takové poloze, která by ovlivnila vydatnost sousedních studní. Ze všech výše uvedených důvodů navrhuje žalobce zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

[7] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 5. 11. 2014, navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zároveň žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí i celé spisové dokumentace a k první žalobní námitce uvedl, že rozporná stanoviska znaleckých posudků (tedy České geologické služby a Ing. P. B.) nechal vypořádat a odůvodnit ustanoveným znalcem – Českou geologickou službou. Dokazování bylo doplněno o výsledky znalce – České geologické služby – kdy došlo k vypořádání námitek žalobce. Dle názoru žalovaného došlo k zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Posudkem České geologické služby bylo dle žalovaného potvrzeno, že vrtaná studna zastihuje pouze jeden útvar podzemní vody. Požadavek normy na těsnění zajišťující vzájemné hydraulické oddělení těch kolektorů, na které jsou vázány rozdílné útvary podzemní vody, je v tomto případě bezpředmětný. K druhé žalobní námitce pak konstatuje, že není pravda, že

dle znalce Ing. B. dojde k významnému ovlivnění výše hladiny podzemní vody ve studni žalobce, což žalovaný dokládá citací z jeho posudku. I nezávislý posudek České geologické služby prokázal, že při odebírání vody v takových množstvích a intenzitách, jak stanovuje napadené povolení, nebude žalobce nikterak ovlivněn. Nelze také *a priori* předpokládat, že oprávněný bude podmínky rozhodnutí porušovat a odebírat větší množství podzemní vody, než mu povolení umožňuje. Závěrem žalovaný uvádí, že předmětné povolení k nakládání s vodami bylo vydáno po dostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, kdy věc byla několikrát zvažována, bylo dodáno množství vyjádření a posudků a podmínky povolení byly stanoveny tak, aby byla zachována využitelnost studny žalobce. Pročež žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

[8] Žalobce ve své replice, doručené soudu dne 12. 11. 2014, soudu sdělil, že na podané žalobě i nadále trvá, a k první žalobní námitce zopakoval, že zde existuje rozpor mezi znaleckými posudky, k nimž je třeba přistupovat jako k důkazům stejné právní síly, a že ve správním řízení nedošlo k odstranění těchto zásadních rozporů, a proto správní orgány nezjistily stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. K druhé žalobní námitce pak žalobce dodává, že žalovaný ve svém vyjádření dezinterpretoval závěr znalce Ing. B., jelikož žalovaným použitá citace není závěrem Ing. B., ale ten v posudku právě odkazuje na chybné závěry hydrologického posudku z čerpací zkoušky. Ing. B. naopak upozorňuje na povolené maximální nárazové odběry, které dle jeho závěru významně mohou ovlivnit výši hladiny vody ve studni žalobce. Žalobce setrvává na své argumentaci v žalobě a požaduje zrušení napadeného rozhodnutí.

[9] Vzájemná podání účastníci obdrželi a jejich obsah je jim znám.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[10] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.

[11] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. bez nařízení jednání napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[12] Podstata věci je založena na zodpovězení základní otázky, která je *de facto* základním obsahem obou žalobních námitek, a to, jestli správní orgány v předmětném správním řízení dostatečně zjistily skutkový stav věci na základě předložených listinných důkazů a na základě provedeného dokazování.

[13] Úvodem zdejší soud konstatuje, že je nejprve nezbytné legislativní vymezení vztahu tří základních předpisů v této oblasti – a to stavebního zákona, vodního zákona a zákona

č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“). Dle ustanovení § 15 odst. 1 písm. d) stavebního zákona v případě vodních děl (což studna bezpochyby je – srov. § 55 vodního zákona) vykonávají působnost stavebních úřadů (s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování) orgány vykonávající státní správu na tomto úseku, což jsou v tomto případě vodoprávní úřady dle ustanovení § 15 odst. 4 vodního zákona definované v ustanovení § 104 a násl. vodního zákona. Tyto pak v řízeních o věcech upravených vodním zákonem postupují nejprve dle úpravy přímo stanovené v tomto zákoně a není-li ji, tak podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkajících se vodních děl a vodohospodářských úprav (srov. ustanovení § 115 odst. 1 vodního zákona). Tato úprava vodního zákona souzní s ustanovením § 15 odst. 2 stavebního zákona, který výslovně počítá s odlišnou úpravou postupů v jiných právních předpisech. Nadto zde vystupuje v pozici *lex generalis* správní řád (dle jeho notoricky známého ustanovení § 1 odst. 2), tedy v těch případech, kdy speciální právní úprava chybí, a to jak v procesech dle vodního zákona, tak také v procesech zákona stavebního (srov. ustanovení § 192 odst. 1 stavebního zákona). Z toho v souhrnu vyplývá, že přednostně se aplikují ustanovení vodního zákona jako *lex specialis*, poté v případě rozhodování o vodních dílech stavební zákon (v dané věci zejména v otázce dodatečného povolení předmětné studny) a chybí-li speciální právní úprava v jednom či v druhém, tak se použije jako *lex generalis* správní řád (srov. PRŮCHOVÁ, Ivana a Jakub HANÁK a kol. *Voda v právních vztazích*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 21-22). Vzhledem ke skutečnosti, že ani vodní zákon ani stavební zákon neobsahují speciální úpravu vedení průběhu řízení a dokazování, je nutné při posouzení dané věci vycházet ze zákonného znění správního řádu.

[14] Ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu stanoví: „*K provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*“

[15] Ustanovení § 52 správního řádu stanoví: „*Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*“

[16] Ustanovení § 56 správního řádu stanoví: „*Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.*“

[17] Ze správního spisu soud konstatuje znalecký posudek č. 049 – 01/2013 ze dne 14. 2. 2013 zpracovaný Ing. P. B., soudním znalcem v oboru vodního hospodářství, opatřený znaleckou doložkou, který byl vypracován na žádost objednatele posudku – manželů K. – a jehož závěr zní: „*I. Provozováním vybudované vrtané studny na pozemku parc. č. 453/1 v k.ú. Sívce může dojít i při dodržení omezení odběrů, stanovených Rozhodnutím Městského úřadu Šlapanice, odboru životního prostředí, jako příslušného vodoprávního úřadu pod č.j. OŽP-*

ČJ/57000-12/VAL ze dne 4.2.2013, k významnému ovlivnění výše hladiny podzemní vody ve studni manželů K., umístěné na pozemku parc.č. 442/2 v k.ú. Sivice a tím k podstatnému ztížení odběru podzemní vody z této studny. Vymahatelnost omezení, uvedených v Rozhodnutí, je navíc u majitele soukromé studny, ležící na jeho vlastním pozemku, sporná. 2. Při realizaci zmíněné vrtané studny došlo k porušení 2 odstavců právně závazné normy ČSN 75 5115 Jímání podzemní vody. Odstavce se týkají umístění vrtané studny a požadavku na odtěsnění jednotlivých zvodní při zastižení více zvodní.“

[18] Ze správního spisu soud dále konstatuje znalecký posudek zn. SOG-441/319/2013 ze dne 17. 6. 2013 zpracovaný Českou geologickou službou, znaleckým ústavem v oboru geologické práce, opatřený znaleckou doložkou, který byl vypracován na žádost objednatele posudku – správního orgánu I. stupně – a jehož závěr zní: „Při dodržení opatření a úprav navržených firmou Vodní zdroje Ekomonitor, s.r.o., lze očekávat, že ovlivnění domovní studny u č. p. 156 jímáním podzemní vody z vrtu HJ-1 bude minimální, respektive žádné. ČGS doporučuje proto stavbu vodního díla vrtané studny HJ-1 na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sivice dodatečně povolit a vydat souhlas s jejím užíváním. S ohledem na možnou ovlivnitelnost studny u č. p. 156 lze zároveň doporučit doplnění znění povolení k odběru podzemní vody z vrtu HJ-1 o povolení denního odebraného množství ve výši 1,5 m³, tj. 1 500 l, a snížení maximálního povoleného čerpaného množství podzemní vody z 0,4 l.s⁻¹ na 0,2 l.s⁻¹.“

[19] Proti tomuto posudku České geologické služby podal své vyjádření znalec Ing. B. ze dne 30. 7. 2013 (založeno ve správním spise), kdy nadále trvá na svých znaleckých závěrech uvedených ve svém posudku, konstatuje, že znalecký posudek zpracovaný Českou geologickou službou obsahuje několik nepřesností, konkrétně zdůvodnění o nezměněné úrovni hladiny podzemní vody, považuje za velmi nevěrohodné, a dále rozporuje další závěry tohoto znaleckého posudku a uvádí své odborné argumenty.

[20] Tento zjevný rozpor mezi uvedenými znaleckými posudky správní orgán I. stupně poté, kdy bylo žalovaným 2x zrušeno jeho původní rozhodnutí, odstraňoval výsledkem znalce (protokol z výsledku znalce ze dne 28. 2. 2014, č. j. OŽP-ČJ/13119-14/VAL), a to Mgr. E. K., oblastní specialistkou České geologické služby pro hydrogeologii, která v závěru konstatovala výslovně: „Trvám na závěru uvedeném v našem znaleckém posudku, protože nebyly uvedeny žádné další skutečnosti, které by vedly ke změně stanoviska. Tím nevylučujeme žádnou další dohodou zúčastněných stran.“ a potvrdila, že je podle jejího názoru možné vydat dodatečné povolení stavby a povolení k odběru vody z uvedené vrtané studny.

[21] Zdejší soud z předložené spisové dokumentace shledává, že znalec Ing. P. B. vyslechnut v průběhu správního řízení nebyl, avšak zaslal své vyjádření ze dne 29. 4. 2014, ve kterém k závěrům prvostupňovému rozhodnutí uvedl, že z věcného hlediska nevidí žádný důvod cokoliv na svých předchozích vyjádřeních (jak znalecký posudek, tak vyjádření k posudku ČGS) měnit, zdůraznil, že oponenti neuvedli jediný věcný argument, který by jeho znalecké vyjádření vyvracel, nebo alespoň zpochybňoval a setrval na svých výše uvedených závěrech.

[22] Žalovaný se pak k uvedenému rozporu závěrů znaleckých posudků v napadeném rozhodnutí vyjádřil tak, že tento rozpor byl posuzován nezávislým znalcem – a to Českou geologickou službou s tím, že výsledkem posuzování byl závěr, který ani v průběhu dalšího

řízení nezávislý znalec nezměnil. K žádosti manželů K. o posouzení věci nezávislému soudnímu znalci a to oprávněné osobě jmenované Ministerstvem životního prostředí České republiky v oboru hydrogeologie pak žalovaný konstatoval, že *„v průběhu řízení již byl ustanoven jeden nezávislý znalec, a to Česká geologická služba, která se podrobně celým případem zabývala.“*

[23] Zdejší soud před právním posouzením dané věci shrnuje, že v řízení tedy existuje znalecký posudek zpracovaný Ing. P. B., který byl zpracován na objednávku manželů K.; znalecký posudek zpracovaný Českou geologickou službou, který byl zpracován na objednávku správního orgánu I. stupně, přičemž tyto znalecké posudky jsou v příkrém rozporu a dále pak výslech znalce – a to Mgr. E. K., oblastní specialistky České geologické služby pro hydrogeologii.

[24] Otázka znaleckých posudků předložených účastníky řízení je již judikatorně obsáhle vyřešena v rozsudcích Nejvyššího správního soudu, a to např. rozsudek ze dne 21. 11. 2013, č. j. 6 As 61/2013-36, a ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27, kde Nejvyšší správní soud téměř shodně uvedl, že: *„Striktně vzato lze ve správním řízení za znalecký posudek označit pouze takový posudek, který podal znalec ustanovený správním orgánem podle § 56 správního řádu. Uvedený pojem sice správní praxe běžně užívá i pro posudky vyhotovené soudním znalcem a předložené účastníkem řízení (přičemž např. v občanském soudním řízení se takové označení opírá o výslovnou úpravu v § 127a o. s. ř.), avšak i toto užití je třeba omezit na znalecké posudky splňující náležitosti stanovené v § 13 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.“* Na citované rozsudky pak navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014-36, v němž shrnul: *„ve správním řízení se za „znalecký posudek“ stricto sensu označuje pouze takový posudek, který podal znalec ustanovený správním orgánem podle § 56 správního řádu. Správní praxe běžně užívá tento pojem largo sensu i pro posudky vyhotovené soudním znalcem a předložené účastníkem řízení a nakládá s nimi obdobně. Toliko pro přehlednost Nejvyšší správní soud označuje posudek Ing. Bukovského, vyhotovený pro žalobcovu předchůdkyni, v předchozím i následujícím textu jako posudek odborný, což však nic nemění na tom, že i tento posudek podal znalec, opatřil jej znaleckou doložkou a v řízení před soudem by se i s takovým posudkem zacházelo jako s plnohodnotným znaleckým posudkem podle výslovné právní úpravy v § 127a občanského soudního řádu.“* Nejnověji se pak Nejvyšší správní soud vyjádřil k povaze znaleckých posudků předložených účastníky řízení ve správním řízení ve svém rozsudku ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014-48 (publikován ve Sbírce NSS pod č. 3283/2015 Sb.), podle kterého: *„Má-li posudek předložený účastníkem správního řízení náležitosti znaleckého posudku dle § 127a o. s. ř., postupuje se při jeho provádění stejně jako při provádění znaleckého posudku znalce ustanoveného správním orgánem podle § 56 správního řádu z roku 2004.“*

[25] I posudek Ing. B. lze v souladu s logikou výše citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu označit jako odborný posudek. V nynější věci k tomu soud doplňuje, že však jde o ryze terminologický rozdíl, neboť takový odborný posudek musí být postaven na roveň posudku znaleckému, splňuje-li všechny požadované náležitosti. Tato úvaha vychází z požadavku na nerozpornost a souladnost právního řádu jako takového. Institut znaleckých posudků je upraven primárně v procesních předpisech. V soudním řízení správním se na

základě § 64 s.ř.s. přiměřeně použije ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“). Tento právní předpis k nastolené problematice v § 127a uvádí: „*Jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem. Soud umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.*“

[26] Na základě citovaného ustanovení o.s.ř. je tak v řízeních před soudem (i ve správním soudnictví) znalecký posudek předložený účastníkem řízení, pokud splňuje stanovené formální požadavky, považován za důkazní prostředek – znalecký posudek, a to bez ohledu na to, zda byl předložen až v řízení před soudem, nebo v rámci správního řízení. Z logiky věci je pak nepřipustné, aby ve správním řízení byla tatáž listina považována za jiný podklad pro rozhodnutí (důkaz listinou), na který nemusí být nahlíženo jako na znalecký posudek, zatímco v řízení před soudem by takovému dokumentu byla přiznána důkazní síla znaleckého posudku. Proto i v řízení před správním orgánem musí být takový posudek předložený účastníkem řízení, pokud splňuje náležitosti uvedené v § 127a o. s. ř., hodnocen stejně jako důkaz znaleckým posudkem. A obdobně znalec, který vypracoval odborný posudek, bude případně vyslechnut jako znalec, tedy k odborným otázkám, nikoliv k okolnostem, které vnímal svými smysly. To platí i ohledně posudku Ing. B. a jeho dalších vyjádření předložených žalobcem, neboť uvedené požadavky splňuje. V situaci, jako je ta nynější, pak musí platit, že pokud se **ve správním řízení objevují posudky dva, a tyto posudky jsou vzájemně rozporné, není možné**, aby správní orgán vystačil s posudkem, který si opatřil sám, **aniž by se případnými rozpory vypořádal**. To platí tím spíše, že posudkům je přiznána stejná důkazní síla (tento závěr zdejšího soudu zcela vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014-48; publikován ve Sbírce NSS pod č. 3283/2015 Sb.).

[27] Pro úplnost soud doplňuje, že rovněž zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „t.ř.“) se povahou posudku předloženého účastníkem řízení zabývá. V § 110a stanoví obdobné pravidlo jako o.s.ř.: „*Jestliže znalecký posudek předložený stranou má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný orgánem činným v trestním řízení. Orgán činný v trestním řízení umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.*“

[28] Uvedená ustanovení byla do o.s.ř. a t.ř., které dříve upravovaly povahu znaleckých posudků předložených účastníkem řízení obdobně jako správní řád, zakotvena z důvodu neefektivnosti a neekonomičnosti dosavadní úpravy a zachování práva na spravedlivý proces. Z novelizací procesních předpisů plyne jasný záměr zákonodárce připustit do soudních řízení i posudek předložený účastníkem řízení a přiznat mu sílu znaleckého posudku. Obdobně musí být přístupováno i k posudkům předloženým účastníky řízení v rámci řízení správního. Jiný výklad by byl v rozporu se zásadou jednotnosti právního řádu a mohl by vést k absurdním

situacím, kdy ve správním řízení by posudek vypracovaný znalcem, splňující náležitosti znaleckého posudku dle § 127a o.s.ř., byl považován za běžný důkaz listinou, zatímco v následném soudním řízení správním by rázem měl postavení znaleckého posudku a soud by ho tak měl posuzovat, včetně posuzování osoby znalce například při výslechu.

[29] Z výše uvedených důvodů měl být posudek vypracovaný Ing. B. považován za odborný posudek se silou znaleckého posudku, a pokud mezi tímto posudkem a posudkem zpracovaným Českou geologickou službou byly podstatné rozpory (jako, že, jak vyplývá z předložené spisové dokumentace – viz výše, tam bezpochyby byly), je povinností správních orgánů tyto rozpory odstranit, a to primárně výslechem Ing. B. jako soudního znalce (zpracovatele posudku), nebo také (a to soud v daném správním řízení spatřuje jako nejvhodnější řešení v případě, že výslechem Ing. B. nedojde k odstranění rozporů mezi znaleckými posudky) vypracováním revizního znaleckého posudku při možné aplikaci ustanovení § 127 odst. 3 o.s.ř.: „*Ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může soud ustanovit k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost.*“

[30] Zdejší soud pak závěrem uvádí, že musí za zcela nepřipadné označit vyjádření žalovaného, který konstatoval, že rozpor mezi znaleckými posudky (zpracovanými Českou geologickou službou a Ing. B.) nechal vypořádat a odůvodnit ustanoveným znalcem – Českou geologickou službou, přičemž dokazování bylo doplněno o výslech znalce – České geologické služby – kdy došlo k vypořádání námitek žalobce. Ze správního spisu a předmětného protokolu je patrné, že sice znalecký posudek České geologické služby zpracovala fyzická osoba odlišná od osoby, která byla vyslýchána jako znalec, nicméně dle zdejšího soudu platí, že jestliže znalecký posudek vypracoval znalec – fyzická osoba, podává k němu vyjádření sám znalec. Jestliže je však znalecký posudek vypracován znaleckým ústavem – právnickou osobou, může vyjádření k němu podat fyzická osoba, která je k takovému úkonu znaleckým ústavem zmocněna. Tato osoba však není v postavení znalce, toto postavení stále přísluší znaleckému ústavu (srov. také rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2013, č. j. 6 A 157/2012-61). V daném případě tedy došlo k poněkud absurdní situaci, kdy rozpor mezi posudkem České geologické služby a posudkem Ing. B. posuzovala opět Česká geologická služba. Každému (včetně zdejšího soudu) pak musí být více než zřejmé, jak posouzení nastalého rozporu za dané situace dopadne – tedy, ve prospěch posudku České geologické služby. Správní orgány měly postupovat při odstranění rozporu mezi znaleckými posudky zcela odlišně (viz závěry zdejšího soudu uvedené výše). Takovýto procesní postup stran dokazování, který zvolily správní orgány v dané věci, zdejší soud akceptovat nemůže, a je bezpochyby rozporný s ustanovením § 3 správního řádu: „*Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“

[31] Vzhledem k výše uvedeným závěrům soud konstatuje, že správní orgány vycházely ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spisech, resp. vyžaduje zásadní doplnění, a proto soud nemůže činit další závěry stran správnosti či nesprávnosti právního posouzení dané věci

správními orgány, jelikož činit jakékoliv právní závěry za situace, kdy není zjištěn stav věci tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti, by bylo ze strany soudu předčasné.

V. Shrnutí a náklady řízení

[32] S ohledem na vše výše uvedené, tedy při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, zdejší soud zjistil, že v dané věci došlo k vydání rozhodnutí, které trpí vadou řízení proto, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisech, resp. vyžaduje zásadní doplnění. Soud tedy zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. Krajský soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém budou správní orgány vázány právními názory zdejšího soudu dle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. (zejména dle bodů [26] a [29] tohoto rozhodnutí).

[33] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl úspěšný žalobce zastoupen advokátem, tak mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení dle Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění k datu podání jednotlivých podání (§ 15 advokátního tarifu), které představuje odměna za právní zastoupení advokátem (tarifní hodnota dle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu), a to za 3 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 advokátního tarifu (převzetí zastoupení, žaloba a replika) a 3x režijní paušál dle § 13 advokátního tarifu, celkově ve výši vyčíslené na částku 10.200 Kč (zástupkyně žalobce není plátkyní DPH) a dále pak zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Vše tedy v souhrnu vyčíslené na částku 13.200 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobci v soudem stanovené třicetidenní lhůtě.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 1. června 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu